

Székesfehérvári SZC Bugát Pál Technikum

KÉPZÉSI PROGRAM

PEDAGÓGIA - IV.

**PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS
PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS**

9-13. ÉVFOLYAM

Érvényesség kezdete: 2021. szeptember 1.

Érvényesség vége: 2026. április 30.

Szomor Andrea

igazgató

Tartalomjegyzék

I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK	3
1. A szakképesítés alapadatai	3
2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszereshető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:	3
3. Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0119.....	4
4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés.	4
5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:.....	4
6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:	4
II. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA	5
Programkövetelmény-modul neve: Pedagógiai, pszichológiai ismeretek.....	5
Programkövetelmény-modul neve: Családpedagógiai alapismeretek.....	6
Programkövetelmény-modul neve: Szabadidőpedagógia	7
Programkövetelmény-modul neve: Gondozás és egészségnevelés	9
Programkövetelmény-modul neve: Kommunikáció és viselkedéskultúra	10
III. A KÉPESÍTŐ VIZSGA	11
Személyi feltételek:	11
Tárgyi feltételek:	11
Vizsgatevékenységek részletes leírása	12
A képesítő vizsga egészének értékelése:	16
Gyakorlati vizsgatevékenység:	16
Írásbeli vizsgatevékenység:	16
Szóbeli vizsgatevékenység:	16
IV. A KÉPZÉS ÓRAKERETE	17
Pedagógiai asszisztens képzés szakmai tartalma 9-13. évfolyamon	17
V. A KÉPZÉS RÉSZLETES TARTALMA	20
Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű programkövetelmény moduli	20
Pedagógia tantárgy	21
Pszichológia tantárgy	23
Pedagógiai gyakorlat tantárgy	25
Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű programkövetelmény modul	28
Pedagógiai szociológia tantárgy	29
Mentálhigiénét tantárgy.....	30
Szabadidőpedagógia megnevezésű programkövetelmény modul	32
Szabadidő szervezés tantárgy	33
Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modul.....	35
Gondozás és egészségnevelés tantárgy	36
Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modul	38
Kommunikáció tantárgy	39

I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK

1. A szakképesítés alapadatai

2. A szakképesítés azonosító száma: 4 0119 01 (2020)
3. Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai munkatárs
4. Szakirány megnevezése: Pedagógiai asszisztens
5. Tanulmányi terület: Pedagógia IV. – Kifutó szakgimnáziumi képzés
6. 01194002 számú Pedagógiai munkatárs programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A pedagógiai asszisztens óvodában, iskolában, gyermekotthonban, lakásotthonban és egyéb (gyermeknevelő, gondozó) intézményben foglalkoztatott szakember, aki felsőfokú végzettségű szakember, irányítása mellett végzi szakirányú munkáját. A kompetenciahatárokat betartva közreműködik a gyermek/ fiatal tevékenységeinek, tanítási óráinak előkészítésében és lebonyolításában. Részt vesz az intézményen belüli és intézményen kívüli programok, szabadidős feladatok előkészítésében és lebonyolításában. Felügyeli, kíséri a csoportot, gondozási feladatokat lát el, részt vesz a gondjaira bízott gyermek/ fiatal higiénés szokásrendszerének kialakításában. Koordinálja a család és az intézmény kapcsolattartását. Munkája során differenciált bánásmódot alkalmaz. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekekre, tanulóira és családjára, valamint figyel a különleges gondozáshoz való jog érvényesülésére. Munkáját a családokkal, más szakemberekkel és a gyermekkel/ fiatallal történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg. A szakképesítéssel rendelkező képes:

- nevelési/oktatási feladatokat értelmezni
- együttműködni más szakemberekkel
- szociális problémák felismerésére
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére
- differenciált bánásmód alkalmazására
- konfliktusok felismerésére és megoldásra
- adekvát kommunikációra
- tevékenységek, tanórák eszközeinek előkészítésére
- rendezvények, programok szabadidős tevékenységek szervezésére
- ügyeleti feladatok ellátására
- pontos, következetes munkára
- módszeres munkavégzésre
- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni
- pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi ismereteit alkalmazni

- a szakmai, etikai szabályok betartására, szakmai értékek képviselésére
- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére - önművelésre

3. Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0119

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

megnevezése: Pedagógiai munkatárs Pedagógiai asszisztens
szintjének besorolása

az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4

a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4

a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 5

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

Nem releváns

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

6.2. Szakmai előképzettség: -

6.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: -

6.4. Szakmai gyakorlat időtartama: -

II. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

Programkövetelmény-modul neve: Pedagógiai, pszichológiai ismeretek

Programkövetelmény-modul sorszám: 1

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális óraszám: 300 óra maximális óraszám: 350 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri pedagógia szakmai terminusait, a pedagógiát tudományként értelmezi.	Képes pedagógiai feladatokat felismerni, rendszerezni és alkalmazni a gyakorlatban	Munkája során szem előtt tartja a szakma etikai szabályait, és az egyéni bánásmód jelentőségét.	Önállóan, de a pedagógus iránymutatása alapján végzi munkáját. Betartja szakmai kompetenciájának határait
Pontos szakmai ismeretekkel rendelkezik a szocializációról	Képes a nevelés színtereit komplexen értelmezni	Nyitott a közvetítő szerepre a gyermek és családja között	Felelősséget vállal munkájáért és együttműködik a pedagógussal
Ismeri a gyermek megismerésének lehetőségeit, módszereit	Alkalmazza a gyermek komplex, több szempontú megismerésének módszereit	A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	Törekszik a rá bízott gyermek/tanuló mind tökéletesebb megismerésére és figyelemmel kíséri a gyermekek/tanulók társas kapcsolatainak alakulását
Eligazodik a gyógypedagógia rendszerében, ismeri a gyógypedagógiai alapfogalmakat, csoportokat és tulajdonságaikat	Felismeri az egyes gyógypedagógiai csoportokat, fogalmakat és bekapcsolódik az SNI -s gyermek fejlesztő foglalkozásaiba	Elhivatott a fogyatékkal élők életminőségének javításában Előítéletmentes.	Önálló észrevételei vannak, és javaslatokat fogalmaz meg az SNI-s gyermek/tanulóval végzett munka során
Fejlődéslélektani, személyiséglélektani és szociálpszichológiai ismeretekkel rendelkezik	Alkalmazza az alapvető pszichológiai fogalmakat, a fejlődést folyamatnak tekinti. Ismeri az egyén és a közösség egymásra gyakorolt hatásait	Szem előtt tartja az egyéni, személyre szabott igényeket és megfelelő empátiával dolgozik, kezeli előítéleteit	Váratlan pedagógiai helyzetekben adekvátan reagál, de betartja kompetenciahatárait, munkájában elfogadja az egyéni sajátosságokat, tulajdonságokkal szemben

Átlátja a személyiség fejlődését befolyásoló tényezőket, és értelmezi kapcsolatrendszerüket	Képes a személyiségalapú megközelítésre	Törekszik a személyiségfejlődést befolyásoló és veszélyeztető tényezők felismerésére a gyakorlatban	Munkájában igazodik a gyermekkel/tanuló személyiségének sajátosságaihoz
Ismeri az emberi szükségletek rendszerét, és a szükségletek egymásra gyakorolt hatását	Képes az ember alapvető és magasabb rendű szükségletek azonosítására a gondozási, nevelési folyamatban	Szem előtt tartja a gyermek/tanuló érdekeit, autonómiáját, identitását	Érzékenyen reagál a gyermek/tanuló szükségleteinek felmérésében és kielégítésében
Tisztában van az anya-gyermek kapcsolat jelentőségével, ismeri a kötődés fogalmát, típusait, valamint a	Képes különbséget tenni az egyes kötődési mintázatok személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai között, és eligazodik az egyes kötődési között	Megfelelő empátiával dolgozik, szem előtt tartja a gyermek érdekeit, autonómiáját	Igyekszik megismerni a gyermek/tanuló családi körülményeit, tájékozódik a pedagógustól a rá bízott gyermek/tanuló családi háttéréről
hospitalizáció káros hatásait			
Ismeri az életkori szakaszokat és általános jellemzőiket	Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva, képes munkáját szervezni	Munkájában differenciál és megfelelő empátiával dolgozik	Szem előtt tartja az életkori és egyéni sajátosságokat a
Tudja, hogy a pedagógus személyisége, attitűdje, hogyan hat a személyiségfejlődésre	Képes különbséget tenni nevelő személyiségtulajdonságainak hatásai között.	Betartja kompetencia-határait, törekszik arra, hogy magas szakmai szinten végezze munkáját	Önkritikával és reális önértékeléssel végzi munkáját

Programkövetelmény-modul neve: Családpedagógiai alapismeretek

Programkövetelmény-modul sorszám: 2

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális óraszám: 250 óra maximális óraszám: 300 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Pontos szakmai ismeretei vannak a családról, átlátja a család szocializációban betöltött szerepét	Képes információk szerzésére és kezelésére a rábízott gyermek/tanuló családjáról	A rábízott gyermek/tanuló családjáról szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli	A pedagógus iránymutatása alapján, de önálló kapcsolatot tart fenn a rábízott gyermek/tanuló családjával

Tisztában van a konfliktus típusaival és a konfliktusok feloldásának módjaival	Képes különbséget tenni az egyes konfliktustípusok között, kezdeményezi feltárásukat	Felelősséggel kezeli a rábízott gyermek/tanuló környezetében megjelenő konfliktusokat	Érzékenyen reagál és visszacsatol a munkája során megjelenő konfliktusokra, de kompetenciahatárait megtartja
Ismeri a devianciákat és veszélyeiket, valamint megelőzésének lehetőségeit	Képes elemezni a rábízott gyermek/tanuló szociális kapcsolatrendszerében megjelenő deviáns elemeket	Felelősséggel reagál és beavatkozik a munkája során megjelenő, kezeli előítéleteit	Együttműködik a pedagógussal a deviancia okozta veszélyek elhárításában
Pontos ismeretekkel rendelkezik a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség vonzásában megjelenő a gyermek/tanuló fejlődését befolyásoló veszélyekről	Kezdeményezi az adekvát kapcsolatfelvételt a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekkel/tanulóval és családjával	Felelősséget vállal a tudomására jutott gyermekre/tanulóra és családjára vonatkozó terhelő tények kezelésében	Felvállalja a tudomására jutott és feltárt tények hiteles, reális és előítéletmentes megítélését
Átlátja a fiatalkorú bűnelkövetés személyiségfejlődésben betöltött szerepét	Képes párhuzamot vonni a hátrányos helyzet, a veszélyeztetettség és a bűnelkövetés között	Az ok-okozati összefüggéseket felismeri, de kezeli előítéleteit, nem bocsátkozik feltételezésekre	Kompetenciahatárait megtartja, támogatja a rászoruló gyermeket/fiatalt és családját
	Képes megkülönböztetni a család és az iskola felelősségét		
Ismeri a krízis jelentőségét és átlátja a családon belüli krízishelyzetek veszélyeit	Együttműködik a krízishelyzetek feltárásában, képes elemezni a tudomására jutott tényeket. Képes különbséget tenni tények és hipotézis között	Egyéni kommunikációs technikákat alkalmaz a krízishelyzetbe került gyermekkel/tanulóval	Tiszteletben tartja a család intimitását, de érzékenyen reagál a tényekre Felelősségteljesen kezeli a tudomására jutott tényeket
Ismeri a mentálhigiéné a családi mentálhigiéné gondozás és a segítő beszélgetés szerepét a pedagógiai munkában	Képes a családtagokkal történő kapcsolatfelvételre, és az adekvát kommunikációra	Felelősségteljes, támogató, konzultatív, tanácsadó kommunikációt alkalmaz	Részt vesz a család belső erőforrásainak feltárásában, részt vállal a segítő beszélgetésben

Programkövetelmény-modul neve: Szabadidőpedagógia

Programkövetelmény-modul sorszám: 3

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges
 foglalkozások minimális óraszám: 150 óra maximális óraszám: 280 óra
 Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének szemléletformáló hatását.	Képes együtt gondolkodásra a pedagógussal a csoport szabadidős tevékenységeinek megszervezésében.	Felelősségteljesen, a rábízott gyermek/tanuló életkori sajátosságaihoz igazodva tesz javaslatot a szabadidős programokra.	Önállóan kezdeményez, javaslatokat tesz.
Ismeri az óvoda és az általános iskola intézményen belüli és intézményen kívüli szabadidős tevékenységeinek lehetőségeit.	Képes megkülönböztetni az óvodai és iskolai programok jellemzőit.	Munkájában hangsúlyos a biztonság, a gyermek/tanuló egészségének védelme.	Önállóan kezdeményez, javaslatokat tesz, bekapcsolódik a szervezésbe.
Ismeri az óvodai, iskolai kirándulás és azerdei iskola, tábor előkészítésének, szervezésének, lebonyolításának lépéseit.	Képes a programokhoz megszervezéséhez szükséges források előteremtésében, mozgósítja a szülőket.	Részt vállal a helyszínek körültekintő kiválasztásában.	Újabb lehetőségeket, helyszíneket keres a táborozásra.
Széleskörű ismeretekkel rendelkezik az óvodai, iskolai programok és a hozzájuk kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékek terén.	Képes különbséget tenni a nemzeti, a természeti és a magánjellegű ünnepek között.	Felelősségteljesen alkalmazza az ünnepi szimbólumokat, jelképeket.	Kutatja és fontosnak tartja a népszokásokat, hagyományokat.
Játékpédagógiai és játékpszichológiai ismeretekkel rendelkezik.	Képes játékeszközök beszerzésére, forrásteremtésre.	Felelősségteljesen összekapcsolja a játékot a munkával.	Önálló ötletei vannak, részt vesz a szervezésben.
Ismeri a közművelődési intézmények és a köznevelési intézmények kapcsolatrendszerét.	Képes a közművelődési intézmények között kiválasztani az életkorhoz igazodó programot biztosító intézményt.	Szelektál, felelősségteljesen dönt, választ a programok között, szerepet vállal a gyermek/tanuló szemléletének formálásában, igény szintjének emelésében.	Önállóan, adekvátan kommunikál a partnerintézményekkel, új lehetőségeket keres.

Ismeri a családdal történő kapcsolattartás formáit.	Együttműködik a családdal, képes a kapcsolatteremtésre, pedagógiai kommunikációra.	Felkészül a szülői értekezletre, fogadóórákra, munkadélutánokra.	Team munkát végez, a pedagógus teljesértésű társaként jelenik meg.
Tapasztalatok értékelése, következtetések jövőbeni felhasználása.	Képes véleményt alkotni, tapasztalatokat megfogalmazni egy programmal kapcsolatban.	Felelősségteljesen kommunikálja véleményét a gyermek, a család és a kollégák felé.	Kritikát, önkritikát gyakorol, szemléletformáló véleményt fogalmaz meg.

Programkövetelmény-modul neve: Gondozás és egészségnevelés

Programkövetelmény-modul sorszáma: 4

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges

foglalkozások minimális óraszám: 120 óra maximális óraszám: 200 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Alapvető egészségnevelési, egészségvédelmi ismeretekkel rendelkezik.	Képes megfelelő körülményeket teremteni a rá bízott gyermek/tanuló egészséges személyiségfejlődéséhez.	Felelősséggel kezdeményez és részt vállal a rá bízott gyermek/tanuló egészségnevelésében.	Bekapcsolódik a gyermek/tanuló és családja egészségvédelmi tevékenységébe.
Életkorszpecifikus higiénés nevelési ismeretekkel rendelkezik.	Megteremti a gyermek/tanuló egészséges életkörülményeit.	Magas fokú higiénés elvárásokkal rendelkezik munkája minden területén.	Személyes példát mutat, keresi az új módszertani lehetőségeket a gyermek/ fiatal egészségneveléséhez.
Ismeri a személyi gondozás szerepét és jelentőségét a nevelési folyamatban.	Képes az individuális segítségnyújtásra.	Egészségnevelő munkája során szem előtt tartja az életközösségek sajátosságait, felelősségteljes kommunikációt folytat. Rendszeres tevékeny-	Példamutatásán túl keresi az egyéni nevelési utakat, igazodik a rá bízott gyermek/tanuló családi körülményeihez.
		ségsszervezéssel alakítja a szokásrendszert.	
Szakmailag magas szintű ismeretekkel rendelkezik az egészséges táplálkozás általános szabályairól	Összefüggéseket keresni és találni a testtömegindex, az egészséges tápanyagok és a táplálék mennyisége között és ezt demonstrálni a gyermeknek/tanulónak.	Helyesen méri fel, a rá bízott gyermek/tanuló aktuális étkezési szokásait. Életkorszpecifikusan demonstrálja a gyermekkori étkezési szokások felnőttkori hatásait.	Önállóan kezdeményezi a gyermekek/tanulók körében a szokatlanabb, kevésbé ismert ételfajták kóstoltatását.

Ismeri az óvodáskorú és iskoláskorú gyermek pihenésének ideális körülményeit és a pihentető alvás feltételrendszerét.	Képes pihenés, alvás környezeti feltételeinek előkészítésére.	Felelősséggel, lelkiismerettel készíti fel a gyermeket az alvásra, körültekintően jár el a higiénés szokások kialakítása terén.	Érzelmi biztonságot teremt, érzékenyen reagál az egyéni különbségekre.
Tisztában van a helyes életritmus és az érzelmi biztonság kapcsolatával.	Igyekszik kielégíteni az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermek komfortérzetét.	Betartatja a napirendet, de biztosítja annak rugalmasságát.	Javaslatokat tesz, a napirendi pontok színesebb megvalósítása érdekében.
Ismeri a gondozási folyamatban elvárt magatartást, kommunikációs technikákat.	Képes saját igényeit a rábízott gyermek/tanuló igényei alá rendelni.	Az önállóság biztosításával irányítja a gondozási tevékenységet.	Megfelelő válaszkészséggel reagál a gyermek igényeire, segíti a gondozási folyamatot.

Programkövetelmény-modul neve: Kommunikáció és viselkedéskultúra

Programkövetelmény-modul sorszám: 5

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális óraszám: 80 óra maximális óraszám: 170 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Szakmailag magasszintű ismeretekkel rendelkezi a kommunikáció elméletéről és gyakorlatáról.	Képes az adekvát kommunikációra.	Felelősséget vállal abban, hogy kommunikációs stílusa mintául szolgál a rábízott gyermek/tanuló kommunikációjához.	Önállóan veszi fel a kapcsolatot a gyermekkel, családdal, intézményekkel.
Tisztában van a kulturált és elvárt kapcsolatteremtés szabályairól a pedagógiai folyamatban.	Képes a munkahelyén a kulturált kapcsolatteremtés szabályait betartani.	Felelősségteljesen irányítja a kommunikációs folyamatot.	Kapcsolatteremtésben kezdeményező, kézben tartja az irányítást.
Ismeri a kulturált „Üdvözlési formákat” formákat és a „Bemutkozás illemtanát”. Tisztában van az első benyomás jelentőségével.	Üdvözli a gyermeket, családot, bemutatkozásában a lényeges elemekre szorítkozik, kerüli a személyes elemeket. Kommunikációjával képes fenntartani hallgatósága érdeklődését.	Kulturáltan társalog, tisztán, érthetően beszél, aktív részese a kommunikációs folyamatnak.	Társalgást kezdeményez, irányít és tart fenn.

Ismeri a közvetett és közvetlen kapcsolatteremtés szabályait, kultúráját.	Képes személyesen, telefonon és írásban kapcsolatot kezdeményezni és válaszolni.	Irányítja a kapcsolat mélységét és intenzitását.	Önállóan kezdeményez, kulturáltan, nyitottan kommunikál, egyértelmű határokat szab.
Ismeri a bizalmi légkör kialakításának lépéseit, feltételeit.	Képes bizalmi légkör kialakítására és fenntartására a gyermekkel/tanulóval és családjával.	A bizalom megszerzése után huzamosabb ideig fenntartja a bizalmi állapotot, a tudomására jutott információkat diszkréten kezeli.	Munkatársaival együttműködik, kommunikációja nyitott, az információkat bizalmasan kezeli.
Pedagógus szerepét össze tudja egyeztetni a divatos, ápoltság, öltözködéssel, sminkkel, testi higiénével.	Ápolt, képes egyéniségének és pedagógus hivatásának összeegyeztetésére.	Igényes saját magával, munkájának színvonalával szemben és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rá bízott gyermekre/tanulóra.

III. A KÉPESÍTŐ VIZSGA

Személyi feltételek:

Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Tárgyi feltételek:

A pedagógiai asszisztens képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek helyszínül szolgálhat olyan épület, amelynek infrastruktúrája garantálja a vizsgához szükséges feltételeket és racionalizálja a nyugodt vizsgázás és vizsgáztatás feltételeit. A vizsga helyszínén egészséges munkakörnyezetet kell teremteni és biztosítani kell a résztvevők létszámának megfelelő számú és méretű bútorzatot (asztal, szék). A tárgyi feltételek köre bővíthető, ha a gyakorlati tételek tartalma ezt megkívánja.

Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megnevezése	Időtartama	Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása	Egyé b
Gyakorlati vizsgatevékenység	20 perc (felkészülési idő: 10 perc, válaszadási idő: 10 perc)	Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, helyzetgyakorlatok, megoldási javaslat készítése, vagy megadott információk birtokában tananyagtartalomhoz kapcsolódóan a nevelést, oktatást, szemléltetést, gondozást, segítő eszköz kiválasztása, bemutatása. A vizsgázó a gyakorlati vizsgatevékenység során a vizsgaközpont által összeállított „Gyakorlati tételsorból”, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. A gyakorlati feladatok a „Pedagógiai, pszichológiai ismeretek”, a „Családpedagógiai alapismeretek”, a „Szabadidőpedagógia” a „Gondozás és egészségnevelés”, valamint a „Kommunikáció és viselkedéskultúra” modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra. A gyakorlati tételek száma igazodjon a vizsgacsoport létszámához oly módon, hogy a tételek száma ne legyen kevesebb, mint a vizsgacsoport létszámának 50%-a.	Gyakorlati: Szakmai gyakorlati feladatmegoldás, elemzés, bemutatás	Nem ismeri a pedagógiai asszisztens feladatkörét, nem képes feladatai ellátására. Kielégítően ismeri a pedagógiai asszisztens feladatkörét, ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait, igényeit. Tisztában van a pedagógiai folyamat és a napi pedagógiai munka sajátosságaival, a pedagógiai asszisztens kompetenciahatáraival, és ismeri a pedagógiai kommunikáció jelentőségét. Megbízhatóan ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel. Jól ismeri és képes a pedagógus mellett a pedagógus irányítása alapján, a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és adekvátan képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri	30%	-

				<p>és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel</p> <p>Kiválóan ismeri és képes a pedagógus iránymutatása alapján történő önálló gondozási, nevelési, oktatási munkához kapcsolódó feladatokat és ezek ellátását. A pedagógus által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a gyermeket/tanulót. Adekváтан kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a szakirodalomban.</p>		
Írásbeli vizsgatevékenység	90 perc	<p>Az írásbeli vizsgatevékenység a programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján központilag összeállított feladatlapon történik, mely ismeret és megértésjellegű tudást mér. A feladatlap a pedagógiai asszisztens tevékenységeihez kapcsolódó fogalmakat, összefüggéseket tartalmaz. Az írásbeli feladatok a „<i>Pedagógiai, pszichológiai ismeretek</i>”, a „<i>Családpedagógiai alapismeretek</i>”, a „<i>Szabadidőpedagógia</i>” a „<i>Gondozás és egészségnevelés</i>”, valamint a „<i>Kommunikáció és viselkedéskultúra</i>”</p>	<p>Írásbeli: tesztjellegű rövidebb és hosszabb válaszokat igénylő papírlapon történő írásbeli válaszadás, feladatmegoldás kombinációja.</p>	Központi javítási-értékelési útmutató alapján	30%	-

		ra” modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra..			
Szóbeli vizsgatevékenység	20 perc (felkészülési idő: 10 p. válaszadási idő: 10 p)	A szóbeli vizsgatevékenység a programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján összeállított, a központi szóbeli tételsor alapján történik. A vizsgázó a szóbeli vizsgatevékenység során a „ <i>Szóbeli tételsorból</i> ”, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. A szóbeli tételek a „ <i>Pedagógiai, pszichológiai ismeretek</i> ”, a „ <i>Családpedagógiai alapismeretek</i> ”, a „ <i>Szabadidőpedagógia</i> ” a „ <i>Gondozás és egészségnevelés</i> ”, valamint a „ <i>Kommunikáció és viselkedéskultúra</i> ” szakmai ismereteiből kerülnek összeállításra.	Szóbeli: Önálló vagy kérdésekkel irányított szóbeli válaszadás, beszélgetés	<p>Nem ismeri a pedagógiai asszisztens feladatkörét, nem képes feladatai ellátására.</p> <p>Kielégítően ismeri a pedagógiai asszisztens feladatkörét, ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait, igényeit. Tisztában van a pedagógiai folyamat és a napi pedagógiai munka sajátosságaival, a pedagógiai asszisztens kompetenciahatáraival, és ismeri a pedagógiai kommunikáció jelentőségét.</p> <p>Megbízhatóan ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel.</p> <p>Jól ismeri és képes a pedagógus mellett a pedagógus irányítása alapján, a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és adekváтан képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a</p>	40%

				<p>gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel</p> <p>Kiválóan ismeri és képes a pedagógus iránymutatása alapján történő önálló gondozási, nevelési, oktatási munkához kapcsolódó feladatokat és ezek ellátását. A pedagógus által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a gyermeket/tanulót. Adekváтан kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a szakirodalomban.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

A képesítő vizsga egészének értékelése:

A képesítő vizsga értékelés a három vizsgarészének a 10.3. táblázatban kifejtett súlyozott százalékos arányainak megfelelően történik.

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

81 - 100% jeles (5)

71 - 80% jó (4)

61 - 70% közepes (3)

51 - 60% elégséges (2)

0 - 50% elégtelen (1)

A képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

A képesítő vizsga menetének leírása:

A képesítő vizsga 3 részből áll: gyakorlati, írásbeli, szóbeli

A képesítő vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolai rendszerű képzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítvány.

Az iskolarendszeren kívüli képzésben a 40 órás szakmai gyakorlat teljesítését igazoló dokumentum leadása.

Gyakorlati vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, helyzetgyakorlatok

A vizsgafeladat ismertetése: A vizsgázó a gyakorlati vizsgatevékenység során a vizsgaközpont által összeállított „*Gyakorlati tételsorból*”, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

Írásbeli vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Központi írásbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat ismertetése: Az oktatásért felelős miniszter által központilag kiadott feladatlapon történik a vizsgatevékenység megoldása.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

Szóbeli vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Központi szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján összeállított, központi szóbeli tételek alapján történik a feladatmegoldás

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 10 perc) A vizsgafeladat aránya: 40%

A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai: A képesítő vizsgán, a gyakorlati vizsgatevékenység egyes tételeihez kapcsolódó fotók, gyermekmunkák, és egyéb a pedagógiai munkában alkalmazott eszközök felhasználhatóak. A szóbeli és az írásbeli vizsgán segédeszköz nem használható.

IV. A KÉPZÉS ÓRAKERETE

Pedagógiai asszisztens képzés szakmai tartalma 9-13. évfolyamon

12. évfolyamban a szakmai oktatás 36 hetes

Munkavállalói idegennyelvet és munkavállalói ismereteket a programkövetelmény és a kerettanterv nem tartalmaz

gyh. = gyakorlati helyszín

9-13. évf. összesen:		9.		10.		11.		12.		9-12. o. összesen	5/13.		9-13. o.
		e	gyh.	e	gyh.	e	gyh.	e	gyh.		e	gyh.	
Heti szakmai óraszám		8		9		8		8			29		
A tanév szakmai óraszama összesen:		288		324		288		288					
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Szakmai idegen nyelv										124		124
	Pedagógia	108		90		72		90		360	47		379
	Általános pedagógia	18								18			18
	A nevelés folyamata	36								36			36
	A nevelés módszerei	36								36	31		67
	A gyermek fő tevékenységformái	18		36		36				90			90
	A nevelés szinterei			36						36			36
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló			18		18				36			36
	Szabadidő-pedagógia					18				18			18
	Didaktika							90		90	16		78
	Pszichológia	108		90		54		72		324	46		360
	Általános pszichológia	72								72			72
	Szociálpszichológia	36		36						72	7		79
	Fejlődéslélektan			54		18		20		92	8		95
	Személyiség-lélektan					18		30		48	6		54
	Pedagógiai pszichológia							22		22	15		32
	Alkalmazott pszichológia					18				18	10		28
	Pedagógiai gyakorlat		72		90		54		126	342		434	776
	A gyermek megismerésének lehetőségei		9						18	27		31	58

	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, probléma-helyzetek elemzése		36		36		36		36	144		93	237
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása				18		18		36	72		93	165
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése		27		36		0		18	81		93	174
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben											62	62
	Intézményen belüli és kívüli programok							18				62	80
Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés			54						54		0	54
	Egészségvédelem			18						18			18
	Személyi gondozás			18						18			18
	A beteg gyermek gondozása			18						18			18
Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció					72				72	31		103
	A kommunikáció folyamata					36				36			36
	A kommunikáció zavarai					18				18			18
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban					18				18	13		31
	Kommunikáció a családokkal										18		18
Családpedagógiai alapismeretek	Pedagógiai szociológia											93	93
	Családtani alapismeretek											36	36
	Krízishelyzetek a családban											62	62
	Mentálhigiéné											93	93
	Mentálhigiéné alapismeretek											31	31
	Családi mentálhigiéné											62	62
Program- és szabadidő-	Szabadidő-szervezés											124	0
	Játékpedagógia											62	62
	Szabadidő és programszervezés											62	62
	Vizsgafelkészítő											31	31

2021/2022	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Tantárgy	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam	12.évfolyam	13. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	2+2*	4	5	5	
Idegen nyelv	4*	4*	4*	4*	4*
Matematika	3*	4	5	5	
Történelem	2	3	3	3	
Állampolgári ismeretek				1	
Digitális kultúra	2*	1*	1*		
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2	
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Művészetek	1	1			
Művészetek - Vizuális kultúra			1		
Komplex természettudományos tantárgy	3				
Biológia	1	2	1	2	
Éves közismereti heti óraszám összesen:	26	25	26	26	5
Pedagógia	3	2,5	2	2,5	1,5
Pszichológia	3	2,5	1,5	2	1,5
Pedagógia gyakorlat	2	2*+0,5	2*+0,5	3,5	14
Gondozás és egészségnevelés		1,5			
Kommunikáció			2		1
Pedagógiai szociológia					3
Mentálhigiéné					3
Szabadidő szervezés					4
Vizsgafelkészítő					1
Éves szakmai heti óraszám összesen:	8	9	8	8	29
Heti óraszám összesen:	34	34	34	34	34

V. A KÉPZÉS RÉSZLETES TARTALMA

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű szakmai programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógia	Pszichológia	Pedagógiai gyakorlat
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló fejlődésének sajátosságait	x	x	x
Ismeri, értelmezi a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók egyéni sajátosságait	x	x	x
Felismeri a differenciált bánásmód szükségességét, jelentőségét	x	x	x
Igyekszik kielégíteni a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló speciális igényeit	x	x	x
Részt vállal az óvoda szakmai tevékenységein, az iskolában pedig a tanítási órákon	x	x	x
Segít a tevékenységek, tanórák előkészületében, a szükséges eszközök kiválasztásában, előkészítésében	x	x	x
Segíti a gyermeket, a tanulót a tevékenységek, tanórák alatt és tanórán kívül	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló megismerésének módjait, lehetőségeit	x	x	x
Tájékoztatja a pedagógust a gyermek, tanuló tevékenységéről	x	x	x
Ügyeletet lát el	x	x	x
Észleli és jelzi a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást javasol	x	x	x
Figyelemmel kíséri a család és az intézmény közötti kapcsolatot, segíti az együttműködésüket	x	x	x
Részt vesz az intézmény rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában	x	x	x

Tevékenyen részt vesz a gyermekek, tanulók személyi és környezeti higiénés szokásainak kialakításában, és ellenőrzi is azt	x	x	x
Felügyeli, segíti a tanulót a szabadidős tevékenységekben	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A pedagógia fogalma, célja, tárgya, feladata, területei	x		
A nevelés fogalma, jellemzői, színterei, módszerei, folyamata	x		
A szocializáció fogalma, színterei	x		
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei	x		
A szociometria	x		
A didaktika fogalma, tárgya és helye a tudományok rendszerében	x		
Az oktatás célja, módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai	x		
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei	x		
Az oktatás szervezeti és munkaformái	x		
A játékpedagógia, pszichológia alapjai	x		
A gyógypedagógia alapfogalmai, különleges bánásmód, SNI, inklúzió, integráció, szegregáció	x		
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, vizsgálati módszerei, a pszichológia helye a tudományok rendszerében		x	
A személyiség-lélektan fogalma		x	
A személyiség fogalma és a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők		x	
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A fejlődés fogalma, jellemzői		x	
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége, a hospitalizáció		x	
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x	
A biztonságos kötődés fogalma, és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
A szociálpszichológia fogalma		x	
A szociálpszichológia alapfogalmai: csoport, szerep, státusz, előítélet, deviancia		x	
A pedagógus személyisége, attitűdje, vezetési stílusa			x

Pedagógia tantárgy

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.3. Témakörök

1.3.1. Általános pedagógiai

- A pedagógia tárgya, célja, feladata
- A pedagógia a tudományok rendszerében
- A tudományosság kritériumai
- A pedagógia területei

1.3.2. A nevelés folyamata

- A nevelés fogalma, célja, feladata
- A nevelés folyamata
- A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása
- Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
- A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere
- Az érték és norma a nevelés folyamatában.
- A nevelés feladat- és eszközrendszere
- A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

1.3.3. A nevelés módszerei

- A nevelési módszer fogalma, típusai
- Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
- A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
- A nevelő, mint modell.
- A vezetési stílusok.
- Konfliktus helyzetek a pedagógiai folyamatban

1.3.4. A gyermek fő tevékenységformái

- A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás
- A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái
- A játék fogalma, fajtái, feltételei
- A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei
- A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
- A gyermekmunka, mint a személyiségfejlesztés eszköze
- Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben
- A játék és a gyermekmunka kapcsolata

1.3.5. A nevelés szinterei

- A szocializáció fogalma, szinterei

A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
A kortársak szerepe a szocializációban
A család, a családi nevelés
A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe
A köznevelés intézményei
A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben

1.3.6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái
A különleges bánásmódot igénylő gyermekek
SNI fogalma
BTM fogalma
Integráció, inklúzió, Szegregáció
A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai
HH fogalma
HHH fogalma
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Együttműködés a családdal, szakemberekkel

1.3.7. Szabadidő-pedagógia

A szabadidő fogalma, típusai
A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek
A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán
A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában
Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben

1.3.8. Didaktika

A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma.
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata
Az oktatás célja, tartalma
Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok
Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban
Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége
Az oktatás szervezeti és munkaformái

Pszichológia tantárgy

1.4. A tantárgy tanításának célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-lélektani, szociálpszichológiai, fejlődépszichológiai és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat önmaguk és mások megismeréséhez, a szocializációs folyamatok értelmezéséhez, a családi és társadalmi helyzetek elemzéséhez.

1.5. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pszichológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

A Pszichológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik pedagógia témaköreinek szakmai tartalmához.

1.6. Témakörök

1.6.1. Általános pszichológia

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai

A pszichológia vizsgálati módszerei

A pszichológia helye a tudományok rendszerében

A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás képzelet, tanulás)

A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem,)

1.6.2. Szociálpszichológia

A szociálpszichológia fogalma

A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei

A szociálpszichológia alapfogalmai:

A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja

A csoportfejlődés szakaszai

A szerep és a státusz

Az előítélet és a sztereotípa fogalma és működése

Az előítélet és a sztereotípa összefüggései

A deviancia fogalma, típusai

A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái

A konfliktuskezelési stratégiák

1.6.3. Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei

A fejlődést befolyásoló tényezők

Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői

A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok

Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, serdülőkor)

A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat

Harlow kísérletei

Az én felfedezése

A hospitalizmus

Az Ainsworth és az „Idegen helyzet kísérlet”

A kötődés mintázatai

A gyermek és gondozója közötti kapcsolat

1.6.4. Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma

A személyiség fogalma

A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők

Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

1.6.5. Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárs csoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

1.6.6. Alkalmazott pszichológia (ajánlás)

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia
Művészet pszichológia
Internetpszichológia

Pedagógiai gyakorlat tantárgy

1.7. A tantárgy tanításának célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző szintereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

1.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai gyakorlat tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti, a didaktikai és a fejlődés-lélektani szakmai tartalmakhoz.

1.9. Témakörök

1.9.1. A gyermek megismerésének lehetőségei

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.
A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

1.9.2. A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség
A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői
A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata
A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása
A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése
A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem
A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

1.9.3. Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei
A környezet védelméhez és megővéséhez kapcsolódó szokások alakítása

1.9.4. Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)

A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény
A mesemondás, bábozás, dramatizálás
A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése
Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei
Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.
Oktatástechnikai eszközök használata

1.9.5. Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Konfliktuskezelés stratégiák
Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei
Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...), családlátogatás
A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.
A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.
A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem.
A köznevelési intézmények prevenciós munkája

1.9.6. Intézményen belüli és kívüli programok

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés

Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban

Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából

Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása

A hagyományőrzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben

1.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szakmai gyakorlat helyszíne: iskolai tanterem; a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola. A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik. A szakképzés utolsó évfolyamán a tanuló ismerkedjen meg az intézmény prevenciók munkájával, ismerkedjen meg az intézményben dolgozó segítő szakemberek (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...) munkájával; lehetőség szerint vegyen részt a családdal való kapcsolattartás eseményein.

Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiéné
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket	x	x
Felismeri a család elemi életfeltételeinek hiányát	x	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást		x
Felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál		x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait		x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét		x
Megérti, újrafogalmazza a problémát		x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi	x	x
Támogatja a problémamegoldást	x	x
Keresi a kialakult probléma háttereit	x	x
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit.	x	x
Kompromisszumot keres	x	x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében	x	x
Felismeri a családi diszfunkciókat		x
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben		x
Elősegíti az intézmény és a család kommunikációját		x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A család fogalma	x	
Családtípusok	x	
A család, mint közösség	x	
A család, mint interakció	x	
A család rendszerelméletű modellje	x	
A család fejlődése, életciklusai	x	

A család funkciói	X	
A család funkciózavaraiból adódó jelenségek, családi konfliktusok	X	
A családok megismerésének módja: a családlátogatás	X	
A konfliktus fogalma, típusai	X	
Konfliktuskezelési stratégiák	X	
Devianciák megjelenése a családban	X	
Hátrányos helyzet fogalma	X	
Veszélyeztetettség fogalma	X	
Iskolakerülés és családi reakciók, lemaradás, kimaradás	X	
Gyermekszegénység megjelenése	X	
Fiatalkorú bűnöző a családban	X	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		X
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás		X
A mentálhigiéné, a családi mentálhigiéné fogalma, területei		X
A család és a gondozó-nevelő, valamint a nevelő-oktató feladatot ellátó intézmények integrációjának problémái		X

Pedagógiai szociológia tantárgy

1.11. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek a gyermeket, tanulót körülvevő társadalmi közösségekről (elsősorban a családról).

1.12. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai szociológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció, magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.13. Témakörök

1.13.1. Családtani alapismeretek

Család és társadalom

A család fogalma

A fejlődési családmodell

A család szerkezete

A család biológiai, szocializációs és gazdasági funkciói

A család fejlődési életciklusai

A család rendszerelméletű modellje

A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

1.13.2. Krízishelyzetek a családban

Családi szerepek és szerepkonfliktusok

Családi konfliktusok típusai

Családi konfliktusok feloldása

A család elégtelen működése

Az elhanyagolás fogalmi, területi, mutatói –teendők az intézmény részéről

A veszélyeztetettség fogalma, területei, jellemzői- teendők az intézmény részéről

A krízis fogalma

A családon belüli krízishelyzetek formái

Az iskolakerülés és a családi reakciók
Fiatalkorú bűnöző a családban
A büntethetőség jogi kérdései
A büntetés pszichés hatásai a fiatalkorú egyénre
Devianciák megjelenése a családban
A gyermekszegénység kérdései

Mentálhigiénét tantárgy

1.14. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiéniai alapismeretek tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való segítő munkához kapcsolódó ismeretek elsajátítása, elmélyítése.

1.15. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiéniai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a pedagógiai tantárgyak szakmai tartalmához.

1.16. Témakörök

1.16.1. Mentálhigiénés alapismeretek

A mentálhigiéné fogalma
Az emberi szükségletek rendszere
Az emberi szükségletek sérülése
A mentális egészség fogalma
A mentális egészség tényezői
A mentálhigiéné területei
A lelki egészségvédelem feladatkörei
A mentálhigiéné modelljei
A mentálhigiéné szerepe az óvodai, iskolai prevenciós munkában
A mentálhigiénés szemléletű nevelők
A mentálhigiénés beavatkozások lehetőségei az óvodai, iskolai nevelőmunkában.

1.16.2. Családi mentálhigiéné

A család, mint a mentálhigiéné tárgya
A család lelki egészségének tényezői
A család elégtelen, hibás működése
A túlkötés problémái
Az elhanyagolás
A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
A konfliktus fogalma, típusai
Konfliktuskezelés stratégiák
Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok
A krízis fogalma
Krízishelyzetek a családban
Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei
Együttműködés a családdal, szakemberekkel
A mentálhigiéné illetékességi határai

A segítőszerep.

Szabadidőpedagógia megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Szabadidőpedagógia megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szabadidő szervezés
FELADATOK	
Ismeri a szabadidő megszervezésének pedagógiai, pszichológiai alapjait	x
Képes pedagógiailag hasznos szabadidős tevékenység megtervezésére, lebonyolítására	x
Élmény dús szabadidős programokat szervez	x
A pedagógus irányítása mellett részt vesz az intézményen belüli és kívüli programok tervezésében, szervezésében, lebonyolításában	x
Segédkezik az intézményen kívüli szabadidős tevékenységek helyszínének előkészítésében, kiválasztásában	x
Ellenőrzi a helyszín biztonsági és higiéniai feltételeit	x
A pedagógus instrukciói alapján részt vesz a játéktevékenységek feltételeinek megteremtésében	x
Elősegíti a gyermek, tanuló önművelésének kialakulását	x
Szakmai ismeretei által képessé válik a csoport, osztály közösségének alakítására, formálására	x
A pedagógus irányítása mellett segít a programok forgatókönyvének elkészítésében	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást	x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét	x
Előkészíti a szülői értekezletet: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a fogadó órát: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a nyílt napot: értesíti a szülőt, felkészíti a gyermeket, tanulót, termet rendez	x
Munkadélutánokat szervez	x
Bevonja a családot a programokba, ünnepélyekbe	x
Tiszteli a hagyományokat	x
Együttműködik más szakemberekkel	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása	x
A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei	x
A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései	x

A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők	x
A szabadidő szervezés elvei	x
A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység	x
A szabadidő szemléletformáló hatása	x
Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában	x
Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek	x
Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Játéktevékenység az óvodában	x
Játéktevékenység az általános iskolában	x
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában	x
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink	x
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel	x
Kulturális programok az óvodában, általános iskolában	x
Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása	x
Szülői értekezletek jelentősége, szervezése	x
Fogadó órák jelentősége, szervezése	x
Nyílt napok jelentősége, szervezése	x
Munkadélutánok jelentősége, szervezése	x
Tapasztalatok értékelése, következtetések jövőbeni felhasználása	x

Szabadidő szervezés tantárgy

1.17. A tantárgy tanításának célja

A szabadidő szervezés tantárgy tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló képes játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni.

1.18. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szabadidő szervezés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a nevelélmélethez (a nevelés). Kapcsolódik a pszichológia (fejlődéslélektan), a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció), természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.19. Témakörök

1.19.1. Játékpedagógia

A játékok általános jellemzői

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében

A biztonságos játék – a játék biztonsága

A játék „öngyógyító” szerepe

Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjátékok
Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal
A játékvezető feladatai, a vele szemben támasztott elvárások
Játék – oktatás – szabadidő összefüggései
Konstrukciós játékok
Korunk játéka: fantasy-játékok, virtuális játékok – veszélyei, előnyei

1.19.2. Szabadidő és programszervezés

Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása
A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és szinterei
A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései
A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők
A szabadidő szervezés elvei
A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység
A szabadidő szemléletformáló hatása
Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában
Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek
Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
A rendezvény fogalma, fajtái a nevelési intézményekben
A rendezvényszervezés főbb lépései
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel
Kulturális programok az óvodában, általános iskolában
Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása
Szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok jelentősége, szervezése
Munkadélutánok jelentősége, szervezése

Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

A Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánpótlást követő magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x
A személyi gondozás területei	x
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x

A táplálkozás egészségtana	X
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	X
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	X
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	X
A kulturált étkezési szokások kialakítása	X
A nyugodt pihenés ideális körülményei	X
A nyugodt pihenés, alvás környezeti és pszichés feltételei	X
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	X
A lázas gyermek az óvodában	X
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	X
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	X

Gondozás és egészségnevelés tantárgy

1.20. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

1.21. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozási és egészségnevelés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.22. Témakörök

1.22.1. Egészségvédelem

- Az egészség fogalma
- Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata
- Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata
- Az egészségnevelés fogalma, célja
- Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban
- A gyermek, a tanuló testi szükségletei
- A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben
- A helyes életritmus
- A pihenés és a mozgás szerepe
- Az aktív és passzív pihenés jelentősége

1.22.2. Személyi gondozás

- A személyi gondozás fogalma, területei
- A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
- A higiénés szokások kialakításának területei
- Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
- A kulturált étkezési szokások kialakítása
- Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései
- A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

1.22.3. A beteg gyermek gondozása

A beteg gyermek ellátása, elhelyezése
A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során
Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal
A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között
A baleset szenvedett gyermek ellátása, elsősegélynyújtás

Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

A Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció
FELADATOK	
Alkalmazza a verbális és nonverbális és kommunikáció módjait	x
Használja a kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t. (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális és nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
A tér, a térköz	x
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentőség	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
A meggyőző kommunikáció	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Kapcsolatteremtés szabályai	x
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x
Bemutakozás illemtana – az első benyomás jelentősége	x
Köszönési formák	x
Megszólítás	x
Távolsági zónák, térközök	x

Telefonálás illemtana	X
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	X
Bizalmi légkör kialakítása	X
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	X

Kommunikáció tantárgy

1.23. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

1.24. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.25. Témakörök

1.25.1. A kommunikáció folyamata

- A kommunikáció fogalma, jelentősége
- A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
- A verbális kommunikáció
- A nonverbális kommunikáció
- A külső megjelenés, mint metakommunikáció
- A tér, a térköz
- Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
- A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

1.25.2. A kommunikáció zavarai

- A hatékony kommunikációt gátló tényezők
- Kommunikációs gátak
- A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái.
- A konfliktuskezelési stratégiák.
- Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

1.25.3. Kommunikáció a pedagógiai folyamatban

- Kapcsolatteremtés szabályai
- Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
- Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
- Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana
- Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
- A meggyőző kommunikáció
- Az eredményes közlésfolyamata feltételei
- 4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)
- Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
- A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
- A hatékony kommunikációt gátló tényezők
- Kommunikációs gátak
- Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai

1.25.4. Kommunikáció a családokkal

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai
A kapcsolattartás jelentősége
A családlátogatás, előkészítése
A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései
A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve
A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátak
Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai
A családdal való kapcsolattartás formái (szülői értekezlet, fogadó óra, családlátogatás, nyílt napok)